

ในพระปรมາṇิไชยพระมหาภักษัตริย์ ศาลาวัชรกรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๓๔-๕๓/๒๕๔๓

วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

เรื่อง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๙๖ วรรคหนึ่ง (๓) ขัดหรือแย้งต่อ
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่ (นายสาธิต นครินทร์สถาพร และผู้ร้องอื่น รวม ๒๐ คำร้อง)

ศาลแขวงคลองชั้น และศาลแพ่งธนบุรีส่งคำโต้แย้งของจำเลย ซึ่งเป็นผู้ร้อง รวม ๒๐ คำร้อง
เพื่อขอให้ศาลาวัชรกรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๙๖
วรรคหนึ่ง (๓) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่

ตามคำร้องปรากฏว่า ศาลแขวงคลองชั้นส่งคำโต้แย้งของจำเลยในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๖๖๙/๒๕๔๐
นายประจวน เจริญเพ็งฟู โจทก์ นายสาธิต นครินทร์สถาพร จำเลย และศาลาแพ่งธนบุรีส่งคำโต้แย้งของ
จำเลย อีก ๑๕ คดี ดังนี้

๑. นายสาธิต นครินทร์สถาพร เป็นจำเลย ๓ คดี คือ

๑.๑ คดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๒๗๖๕/๒๕๓๕ นายณรงค์ชัย ตระกูลสุขสันต์ โจทก์

๑.๒ คดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๔๗๖๗/๒๕๔๐ นางพรทิพย์ พิมลรัตน์ โจทก์

๑.๓ คดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๔๗๘๐/๒๕๔๐ นายนาค ธนาพงษ์ธรรม โจทก์

๒. นางวิมล แก่นแก้ว เป็นจำเลย ๓ คดี คือ

๒.๑ คดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๔๙๗๐/๒๕๔๐ นางสุวารี ประดับทอง โจทก์

๒.๒ คดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๗๖๘๘/๒๕๔๐ นายวันชัย วัชระมงคล โจทก์

๒.๓ คดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๘๒๑๖/๒๕๔๐ นายนาค ธนาพงษ์ธรรม โจทก์

๓. นายบรรจง ศรีกาหลง เป็นจำเลย ๓ คดี คือ

๓.๑ คดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๗๕๕๕/๒๕๓๕ นายวันชัย วัชระมงคล โจทก์

๓.๒ คดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๑๐๖๓/๒๕๔๑ นางชูครี วัดยืน โจทก์

๓.๓ คดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๑๘๑๑/๒๕๔๑ นางมาลี พิทักษ์เสน่ห์ โจทก์

๔. นายนิมิตร กลุ่ลະวนิชย์ เป็นจำเลย ๒ คดี คือ

๔.๑ คดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๔๖๑/๒๕๓๖ นางเตือนใจ ตรีวิเชียร โจทก์

๔.๒ คดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๕๓๙/๒๕๓๘ นางสุภากรณ์ คงเงหตุ โจทก์

๕. นางสุนัน ไตรเลิศ เป็นจำเลย ๓ คดี คือ

๕.๑ คดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๔๒๕๐/๒๕๓๕ นางเตือนใจ ตรีวิเชียร โจทก์

๕.๒ คดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๔๗๔/๒๕๔๐ นายนาค ธนาพงษ์ธรรม โจทก์

๕.๓ คดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๑๕๕๕/๒๕๔๑ นายชัดชัย คงเงหตุ โจทก์

๖. คดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๓๗๘๘/๒๕๔๒ นายวันชัย วัชระมงคล โจทก์ นายมานพ ไตรมนตรี จำเลย

๗. คดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๔๙๓๙/๒๕๔๒ นายวันชัย วัชระมงคล โจทก์ นายหนูจันทร์ แก้วเกิน จำเลย

๘. คดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๔๐๑/๒๕๔๒ นายนาค ธนาพงษ์ธรรม โจทก์ นางวันดี ชะเอมเทศ จำเลย

๙. คดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๔๖๑๒/๒๕๓๕ นายชัดชัย คงเงหตุ โจทก์ นายสมเจตต์ แสงคุ้มภัย จำเลย

๑๐. คดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๑๕๓๔/๒๕๔๒ นางเตือนใจ ตรีวิเชียร โจทก์ นายพงษ์ชาย พรชื่น จำเลยที่ ๑ และนายสมปอง คำหมอมรื่น จำเลยที่ ๒

คำร้องทั้ง ๒๐ คดี ที่ศาลส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในข้อเท็จจริงอย่างเดียวกันว่า ผู้ร้องแต่ละคดีเป็นพนักงานของโรงพยาบาลสุราษฎร์ฯ บริษัท สุรามหาราษฎร์ จำกัด ถูกฟ้องเป็นจำเลยให้ชำระหนี้ ศาลพิพากษาให้จำเลยชำระหนี้ คดีถึงที่สุด โจทก์แต่ละคดีขอออกหมายบังคับคดี และบังคับคดีโดยหักเงินเดือน เงินบำเหน็จ และเงินโบนัสของผู้ร้องตามคำสั่งของเจ้าพนักงานบังคับคดีแล้ว ต่อมามีผู้ร้องถูกกล่าวหาให้กระทำการใดๆ อันเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่จะได้รับเงินค่าชดเชย เจ้าพนักงานบังคับคดีจึงมีคำสั่งอายัดเงินนี้ และผู้ร้องแต่ละคดียื่นคำร้องต่อศาลขอให้กำหนดจำนวนเงินที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะอายัดตามสิทธิเรียกร้องใหม่ และโต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๖ วรรคหนึ่ง (๓) ซึ่งกำหนดให้เงินเดือน

ค่าจ้าง บำนาญ ค่าชดใช้ เงินสงเคราะห์หรือรายได้อื่นในลักษณะเดียวกันของพนักงาน ลูกจ้าง หรือ คนงาน นอกจากที่กล่าวไว้ในมาตรา ๒๘๖ วรรคหนึ่ง (๒) ที่นายจ้างจ่ายให้แก่บุคคลเหล่านั้น ๆ มิให้อยู่ในความรับผิดแห่งการบังคับคดี แต่ให้อยู่ในดุลพินิจของศาล หรือเจ้าพนักงานบังคับคดีที่จะ กำหนดได้ตามสมควร ซึ่งผู้ร้องเห็นว่า การใช้ดุลพินิจของศาลหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีต้องอยู่ภายใต้ หลักเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ที่บัญญัติว่า บุคคลย่อมเสมอภาคกันในกฎหมาย และได้รับความ คุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน แต่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๖ วรรคหนึ่ง (๒) กำหนดให้เงินลักษณะเดียวกันกับเงินในมาตรา ๒๘๖ วรรคหนึ่ง (๓) ที่ข้าราชการและลูกจ้างของ รัฐบาลได้รับ ไม่ต้องอยู่ในความรับผิดแห่งการบังคับคดี โดยไม่มีบทบัญญัติให้เป็นดุลพินิจของศาล หรือเจ้าพนักงานบังคับคดี ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๖ วรรคหนึ่ง (๓) ที่ให้อำนาจศาลใช้ดุลพินิจกำหนดจำนวนเงินดังกล่าว จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ขอให้ ศาลสั่งศาตรรัฐธรรมนูญพิจารณาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า คำร้องทั้ง ๒๐ คดี มีประเด็นที่ขอให้ศาตรรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยเป็นอย่างเดียวกัน จึงให้รวมพิจารณาเข้าด้วยกัน

ประเด็นที่ศาตรรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องดังกล่าวศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้ พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ได้หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย บังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติ มาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลออก พิจารณาพิพากษาคดีไว้ชี้คราว และส่งความเห็นเช่นว่าตนตามทางการ เพื่อศาตรรัฐธรรมนูญจะได้ พิจารณาวินิจฉัย” และวรรคสามบัญญัติว่า “คำวินิจฉัยของศาตรรัฐธรรมนูญให้ใช้ได้ในคดีทั้งปวง แต่ไม่ กระทบกระท่อนถึงคำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุดแล้ว”

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ผู้ร้องซึ่งเป็นคู่ความในคดีที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดยื่นคำร้อง ในระหว่างการบังคับคดีว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๖ วรรคหนึ่ง (๓) ซึ่งเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีของผู้ร้อง ต้องด้วยบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ เพราะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ขอให้ศาลนั้นส่งคำร้องมายังศาตรรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณา วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ และศาลสั่งคำร้องดังกล่าวมายังศาลรัฐธรรมนูญแล้วนั้น คู่ความ สามารถดำเนินการได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๙ (๑) ซึ่งบัญญัติว่า “คดีที่ได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ห้ามมิให้คู่ความเดียวกันเรื่อร้องฟ้องกันอีกในประเด็นที่ได้

วินิจฉัย โดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน เว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้ (๑) เมื่อเป็นกระบวนการพิจารณาขั้นบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล” และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ศาลที่มีอำนาจทำคำวินิจฉัยซึ่งขาดในเรื่องอันเกี่ยวด้วยการบังคับคดีไว้ด้วยว่า “ศาลที่มีอำนาจออกหมายบังคับคดีหรือหมายจับลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือมีอำนาจทำคำวินิจฉัยซึ่งขาดในเรื่องใดๆ อันเกี่ยวด้วยการบังคับคดีตามคำพิพากษา หรือคำสั่งซึ่งได้เสนอต่อศาลตามบทบัญญัติแห่งลักษณะนี้ ก็อ ศาลที่ได้พิจารณา และซึ่งขาดตัดสินคดีในชั้นต้น” จึงเห็นได้ว่า ในขั้นบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งยังมีการพิจารณาวินิจฉัยซึ่งขาดได้ มาตรา ๒๘๖ วรรคหนึ่ง (๓) จึงเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีของผู้ร้อง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง และแม้ว่า คดีตามคำร้องนี้ ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว แต่ในการบังคับคดีศาลยังมีอำนาจพิจารณาในชั้นนี้อยู่ และไม่ว่าศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๖ วรรคหนึ่ง (๓) ต้องด้วยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ หรือไม่ คำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุดแล้วมิได้ถูกกระบวนการระเทือน เพราะจำเลยยังคงต้องชำระหนี้ตามคำพิพากษา คำร้องดังกล่าวเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ แล้ว ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจรับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไปนี้ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๖ วรรคหนึ่ง (๓) ที่ให้อำนาจศาลใช้คุณพินิจกำหนดสิทธิเรียกร้องเป็นเงินที่ไม่อยู่ในความรับผิดแห่งการบังคับคดี ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่

ตามคำร้องที่ผู้ร้องโต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๖ วรรคหนึ่ง (๓) เอกสารส่วนที่บัญญัติให้ศาลกำหนดจำนวนเงินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่เป็นพนักงานลูกจ้าง หรือคนงาน ที่ไม่ใช่เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างของรัฐบาล ให้ไม่อยู่ในความรับผิดแห่งการบังคับคดีได้ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ เพราะแตกต่างกับมาตรา ๒๘๖ วรรคหนึ่ง (๒) ซึ่งบัญญัติให้สิทธิเรียกร้องเป็นเงินลักษณะเดียวกับมาตรา ๒๘๖ วรรคหนึ่ง (๓) ทั้งหมดที่ข้าราชการหรือลูกจ้างของรัฐบาลได้รับ ไม่ต้องอยู่ในความรับผิดแห่งการบังคับคดี โดยไม่ต้องให้ศาลมีกำหนดดังเช่น มาตรา ๒๘๖ วรรคหนึ่ง (๓) นั้น

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น สิทธิเรียกร้องเป็นเงินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาต่อไปนี้ ไม่อยู่ในความรับผิดแห่งการบังคับคดี

(๑) เบี้ยเลี้ยงชีพซึ่งกฎหมายกำหนดไว้ และเงินรายได้เป็นครัวๆ อันบุคคลภายนอกได้ยกให้เพื่อเลี้ยงชีพเป็นจำนวนตามที่ศาลเห็นสมควร

(๒) เงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ บำเหน็จ และเบี้ยหวัดของข้าราชการหรือลูกจ้างของรัฐบาล และเงินสงเคราะห์หรือบำนาญที่รัฐบาลได้จ่ายให้แก่คู่สมรสหรือญาติที่ยังมีชีวิตของบุคคลเหล่านั้น

(๓) เงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ ค่าชดใช้ เงินสงเคราะห์ หรือรายได้อื่นในลักษณะเดียวกัน ของพนักงาน ลูกจ้าง หรือคนงาน นอกจากที่กล่าวไว้ใน (๒) ที่นายจ้างจ่ายให้แก่บุคคลเหล่านั้น หรือคู่สมรส หรือญาติที่ยังมีชีวิตของบุคคลเหล่านั้นเป็นจำนวนตามที่ศาลเห็นสมควร

(๔) เงินมาปนกิจส่งเคราะห์ที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้รับอันเนื่องมาแต่ความตายของบุคคลอื่น เป็นจำนวนตามที่จำเป็นในการดำเนินการมาปนกิจตามฐานะของผู้ตายที่ศาลเห็นสมควร”

พิจารณาแล้ว ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๖ เป็นบทบัญญัติที่คุ้มครองลูกหนี้ตามคำพิพากษาให้สามารถดำเนินชีพหรือประกอบการกิจได้โดยอาศัยสิทธิเรียกร้องเป็นเงินตามที่บัญญัติกเว้นไว้ ไม่ให้ต้องอยู่ในความรับผิดแห่งการบังคับคดี มิเช่นนั้นแล้ว สิทธิเรียกร้องเป็นเงินเหล่านี้ เช่น เงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ ค่าชดใช้ เงินสงเคราะห์ฯลฯ ทั้งหมดต้องตกอยู่ในความรับผิดแห่งการบังคับคดีทั้งหมด สิทธิเรียกร้องเป็นเงินของข้าราชการหรือลูกจ้างของรัฐบาล ตามมาตรา ๒๘๖ วรรคหนึ่ง (๒) กับสิทธิเรียกร้องเป็นเงินของพนักงาน ลูกจ้าง หรือคนงาน ตามมาตรา ๒๘๖ วรรคหนึ่ง (๓) จึงควรต้องได้รับความคุ้มครองโดยเท่าเทียมกัน ตามหลักความเสมอภาคตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แต่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๖ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) บัญญัติแตกต่างกันระหว่างข้าราชการและลูกจ้างของรัฐบาลอีกฝ่ายหนึ่ง กับพนักงาน ลูกจ้าง และคนงานนอกจากข้าราชการและลูกจ้างของรัฐบาลอีกฝ่ายหนึ่ง อันเนื่องจากเหตุแห่งความแตกต่างกันในเรื่องสถานะของบุคคล แต่เมื่อพิจารณาสถานะของข้าราชการและลูกจ้างของรัฐบาล ตามมาตรา ๒๘๖ วรรคหนึ่ง (๒) เห็นว่า บุคคลกลุ่มนี้ต้องอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายที่แตกต่างกับพนักงาน ลูกจ้าง และคนงานตามมาตรา ๒๘๖ วรรคหนึ่ง (๓) เพราะรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๔ บัญญัติให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่อันของรัฐ พนักงานหรือลูกจ้างขององค์กรของรัฐ ฯลฯ มีสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ เช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เว้นแต่ที่จำกัดในกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ วินัย หรือจรรยาบรรณ ซึ่งกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับเหล่านั้นมีผลบังคับใช้ เช่น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นต้น นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ยังบัญญัติให้บุคคลกลุ่มนี้ มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม อำนวยความสะดวก และให้บริการแก่ประชาชน การบัญญัติกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ จำกัดสิทธิและเสรีภาพของข้าราชการและ

ลูกจ้างของรัฐบาลไว้ ก็เพื่อประโยชน์ของรัฐและสาธารณชนที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลกลุ่มนี้ และโดยที่ข้าราชการ และลูกจ้างของรัฐบาลโดยทั่วไป มีรายได้หลักจากเงินเดือนและเงินอื่นตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๙๖ วรรคหนึ่ง (๑) จึงบัญญัติคุ้มครองสิทธิเรียกร้องเป็นเงินประเภทเงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ บำเหน็จ และเบี้ยหวัดของข้าราชการและลูกจ้างของรัฐบาลไว้ เพื่อให้บุคคลกลุ่มนี้สามารถดำเนินชีพอยู่ได้ด้วยความมั่นคงตามสมควร

อนึ่ง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๙๖ วรรคสอง บัญญัติว่า “ในการกำหนดจำนวนเงินตาม (๑) และ (๓) ให้ศาลกำหนดให้มีน้อยกว่าอัตราเงินเดือนขั้นต่ำสุดของข้าราชการพลเรือนในขณะนั้น ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงฐานะในทางครอบครัวของลูกหนี้ตามคำพิพากษาและจำนวนบุพการี และผู้สืบสันดานซึ่งอยู่ในความอุปการะของลูกหนี้ตามคำพิพากษาด้วย” เป็นบทบัญญัติที่กำหนดหลักเกณฑ์ของศาลในการกำหนดสิทธิเรียกร้องเป็นเงินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาตามมาตรา ๒๙๖ วรรคหนึ่ง (๑) โดยใช้อัตราเงินเดือนขั้นต่ำสุดของข้าราชการพลเรือนเป็นเกณฑ์ ประการหนึ่งด้วย ซึ่งมาตรา ๒๙๖ วรรคห้า บัญญัติให้อุทธรณ์คำสั่งของศาลที่เกี่ยวกับการกำหนดจำนวนเงินไปยังศาลอุทธรณ์ เพื่อให้พิจารณากำหนดจำนวนเงินตามความเหมาะสมสมอีกรึหนึ่งได้

ดังนั้น แม้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๙๖ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) จะบัญญัติแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาสถานะของข้าราชการและลูกจ้างของรัฐบาลซึ่งต้องอยู่ในระเบียบวินัยตามกฎหมาย กฎหมายและระเบียบ ย่อมไม่มีสิทธิและเสรีภาพเช่นบุคคลทั่วไป ประกอบกับการประกอบอาชีพอื่นได้ คงอาศัยเงินรายได้จากเงินเดือนและเงินอื่นตามที่กฎหมายกำหนด การที่มาตรา ๒๙๖ วรรคสอง กำหนดหลักเกณฑ์ให้ศาลเป็นผู้กำหนดสิทธิเรียกร้องเป็นเงินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นพนักงานลูกจ้าง หรือคนงาน ตามมาตรา ๒๙๖ วรรคหนึ่ง (๑) ที่ไม่อยู่ในความรับผิดแห่งการบังคับคดี โดยใช้อัตราเงินเดือนขั้นต่ำสุดของข้าราชการพลเรือนเป็นเกณฑ์ และยังให้สิทธิอุทธรณ์การกำหนดจำนวนเงินดังกล่าวของศาลชั้นต้นต่อศาลอุทธรณ์ได้อีกด้วย เป็นการให้คุลพินิจแก่ศาลที่พิจารณาดีจะพิจารณากำหนดจำนวนเงินได้ตามความเหมาะสม ตามพฤติกรรมที่แห่งคดี ด้วยความเป็นธรรม พิจารณาตามหลักการ และเหตุผลข้างต้นแล้ว จึงมิใช่การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

อาศัยเหตุผลดังกล่าว ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๙๖ วรรคหนึ่ง (๑) ตามที่ผู้ร้องขอให้วินิจฉัย ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

เล่ม ๑๙๙ ตอนที่ ๖๙ ก

หน้า ๒๐๔
ราชกิจานุเบกษา

๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๔

นายประเสริฐ นาสกุล

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

นายโภคmen กัทรภิรมย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจุ่มพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

พลโภ จุ่ล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายปรีชา เนติมวนิชย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายมงคล สารภัย

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุจิต บุญบางการ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุจินดา ยงสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอิสสรະ นิติทัณฑ์ประภาศ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอุรุ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ